

Samenvatting

In navolging van andere toeristische gebieden heeft VVV Zuid-Limburg het initiatief genomen tot de ontwikkeling van een wandelnetwerk met knooppunten op basis van bestaande routes. De wandelroutestructuur in Maastricht kan daarbij niet los gezien worden van de structuur in Zuid-Limburg en is goed voor zowel inwoner als toerist.

De kosten voor realisatie zijn becijferd op ca. € 1,5 miljoen voor Zuid-Limburg. Dit bedrag moet door gemeenten en provincie opgebracht worden. Op dit moment wordt draagvlak gezocht voor dit initiatief, genaamd "knoten lopen". Uit bestuurlijke consultatie valt af te leiden dat alle Zuid-Limburgse gemeenten positief zijn. De bijdrage van de gemeente Maastricht is € 103.000. De meeste Zuid-Limburgse gemeenten willen de kosten over 5 jaar spreiden. Voor Maastricht komt dit neer op € 20.600 per jaar. Daarnaast zijn er jaarlijks circa € 5.000 aan beheer- en onderhoudskosten, waardoor de totale kosten voor de gemeente Maastricht € 25.600 per jaar bedragen.

Beslispunten

1. In te stemmen met deelname aan het project knopen lopen met voorbehoud van deelname van alle Zuid-Limburgse gemeenten.
2. De kosten evenredig te verdelen over de BenO beleidsvelden die stimulering van wandelen actief ondersteunen (Ruimte, Economie & Cultuur en Maastricht Sport).

Besluit Burgemeester en Wethouders 12 mei 2020:

Conform.

1. Aanleiding

In navolging van andere toeristische gebieden in Nederland heeft de VVV Zuid-Limburg het initiatief genomen tot de ontwikkeling van een wandelnetwerk met knooppunten, analoog aan het fietsknooppuntennetwerk.

Het huidige Zuid-Limburgse wandelroute netwerk dat aangegeven wordt met de bekende gekleurde paaltjes is verouderd en moet vervangen worden.

Adviesbureau "Groot Denkraam" heeft in opdracht van VVV Zuid-Limburg alle bestaande wandelroutes in Zuid-Limburg in kaart gebracht en er is een voorstel gedaan hoe deze routes verknoopt kunnen worden. De kosten voor realisatie zijn globaal becijferd op ca. € 1,5 miljoen voor heel Zuid-Limburg. Dit bedrag moet door gemeenten en provincie opgebracht worden. Op dit moment wordt definitief draagvlak gezocht voor dit initiatief, genoemd "knopen lopen".

De huidige wandelroutes voorzien op een starre manier in wandelmogelijkheden. Wandelaars kunnen een bepaalde kleur paaltjes volgen, maar een koppeling tussen verschillende routes is niet mogelijk. Bij een knooppuntennetwerk zijn verschillende wandelroutes met elkaar verbonden door genummerde knooppunten. Met een knooppuntenstelsel worden wandelaars veel meer in de gelegenheid gesteld om een wandeling zelf samen te stellen, in het veld of via digitale weg. De uitvoering gebeurt met infokaarten en genummerde bordjes in het veld. Digitale toepassingen zijn ook mogelijk via een App of computer. Daarmee wordt aangesloten bij de wensen van de hedendaagse recreant/toerist.

Dergelijke wandelnetwerken bestaan al in veel provincies: o.a. Gelderland, Zeeland, Overijssel, Brabant, Noord- Holland en dichterbij huis Noord- en Midden Limburg. Ook de regio Aachen heeft een dergelijk systeem. Grensoverschrijdende koppelingen zijn in principe mogelijk. Omdat het wandelen een populaire toeristische bezigheid is, wil VVV Zuid -Limburg niet achterblijven bij ontwikkelingen die in andere toeristische regio's al zijn ingevoerd.

Ook bij de toeristische bezoeken aan Maastricht speelt de recreatieve wandelroutestructuur een rol. In dat opzicht kan de routestructuur in Maastricht niet los gezien worden van de structuur in de regio en Zuid-Limburg. Bezoekers van elders hebben doorgaans steun aan routeaanduidingen. In grote mate zijn het ook de inwoners van de stedelijke gebieden in Zuid-Limburg zelf die in het Limburgse landschap recreëren. Uit bestuurlijke consultatie valt af te leiden dat vrijwel alle Limburgse gemeenten aan het project willen meewerken.

2. Context

Concept Omgevingsvisie

De omgevingsvisie spreekt specifiek over wandelen als een nieuwe claim in de openbare ruimte en stimuleert wandelen in de gebouwde omgeving en in de natuur. Onder meer vanwege het positieve effect op de gezondheid van inwoners en het verminderen van de verkeer- en parkeerdruk in de stad.

Visie Vrijtijdseconomie

Ook de Visie Vrijtijdseconomie is het belang van wandel- en fietsnetwerken benoemd met de ambitie fiets- en wandelpaden te verbeteren en uit te breiden, bijvoorbeeld in de stad-landzones.

Beweegvriendelijk Maastricht

Er wordt momenteel gewerkt aan het raadsvoorstel Beweegvriendelijk Maastricht, dat na het raadsbesluit omgevingsvisie aan de raad wordt voorgelegd. Doel is dat elke Maastrichtenaar een beweegvriendelijke leefomgeving heeft die faciliteert, stimuleert en uitdaagt om te sporten en bewegen en zo bijdraagt aan de actieve en gezonde levensstijl. Immers voldoende sporten en bewegen is belangrijk. (Wandelen is voor de doelgroep 55+ zelfs een van de belangrijkste beweegactiviteiten). Ook willen we het actief verplaatsen (wandelen en/of fietsen) in de stad stimuleren.

Rondom de stad is een uitgebreid en fijnmazig netwerk van routes voorhanden. De binnenstedelijke routes voor wandelen en fietsen moeten verder worden verbeterd.

Samenwerking op Zuid-Limburgse schaal

Gezien de Zuid-Limburgse solidariteit Op dit moment hebben de overige Zuid-Limburgse gemeenten laten weten deel te nemen aan het project. Sommige gemeenten hebben dit via het college gedaan, en moeten daarvoor ook nog een formeel raadsbesluit laten nemen.

3. Gewenste situatie

Mee te doen aan het project knopen lopen. Wanneer Maastricht niet zou aanhaken op "knopen lopen", wordt Maastricht een blinde vlek in het geheel. Daarmee wordt de wandelaars te kort gedaan en zouden wandelaars zelfs bewust kunnen kiezen voor gebieden waar wel volgens het knooppuntensysteem gewandeld kan worden. Vanuit de regio wordt aangedrongen op een sluitend systeem en wordt gevraagd solidariteit te betrachten.

Ontwerp Maastricht

Het aantal knooppunten in Maastricht stijgt conform het voorlopig ontwerp, gemaakt door bureau Brouwers, fors van nu 9 naar 107 (+98). Betrokkenheid bij dit ontwerp is van belang om zo te waarborgen dat de wandelroutes aansluiten bij de gemeentelijke ontwikkelingen (onder andere de Omgevingsvisie, het groenstructuurplan, de visie vrijetijdseconomie en de beleidsnota beweegvriendelijk Maastricht) en onze inwoners er optimaal gebruik van kunnen maken.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Doel van het project is om een flexibel en eigentijds wandelsysteem op te stellen dat beantwoordt aan de wensen van de hedendaagse recreant/toerist. Dit wandelsysteem moet vanuit het toeristisch belang heel Zuid-Limburg omvatten.

5. Effect op de openbare ruimte

Met een knooppuntensysteem worden wandelaars veel meer in de gelegenheid gesteld om een wandeling zelf samen te stellen, in het veld of via digitale weg. De uitvoering gebeurt met infokaarten en genummerde bordjes in het veld. Wandelroutes in de directe leefomgeving daagt inwoners meer uit om zich actief te verplaatsen en stimuleert om meer te sporten en bewegen. Dit draagt bij aan goede gezondheid.

6. Personeel en organisatie

N.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering

N.v.t.

8. Financiën

De totale kosten voor het project Knopen Lopen bedragen circa € 1.500.000.

De dekking is als volgt:

Zuid-Limburgse gemeenten	€ 1.000.000	(67%)
Provincie Limburg	€ 500.000	(33%)

Van de gemeente Maastricht is een bijdrage gevraagd van in totaal € 103.000

Deze bijdrage is als volgt opgebouwd:

- 25% op basis van het aantal inwoners € 51.500
- 15% routelengte door gemeente Maastricht € 12.000
- 60% aantal knooppunten in gemeente Maastricht € 39.500

De meeste deelnemende gemeenten hebben een voorkeur om de bijdrage over 5 jaar uit te spreiden. In geval van de gemeente Maastricht komt dit neer op een bedrag van € 20.600 per jaar.

Daarnaast zijn er voor de gemeente Maastricht ook nog circa € 5.000 per jaar aan beheer- en onderhoudskosten.

In totaliteit bedragen de totale kosten van de gemeente Maastricht € 25.600 per jaar.

Vooralsnog financiert de Provincie Limburg 33% van het project. Indien de Provincie besluit tot een cofinanciering van 50% dan zal dit ertoe leiden dat de gemeentelijke bijdrage circa 25% lager wordt.

Voor de dekking is, na ambtelijke afstemming, het voorstel om de kosten evenredig te verdelen over de BenO beleidsvelden die stimulering van wandelen actief ondersteunen, zijnde Ruimte, Economie & Cultuur en Maastricht Sport.

De dekking voor het deel van Ruimte, Economie en Sport zal worden opgevangen binnen de beschikbare budgetten van de begroting.

In bijlage 1 kunt u de precieze verdeling vinden van het project voor elke gemeente.

Btw

Alle genoemde bedragen in het Collegevoorstel zijn exclusief btw. Het realiseren van het wandelnetwerk met knooppunten, Knopen Lopen, betreft aanpassingen in het openbaar gebied c.q. de openbare ruimte en de gemeente kan de eventuele btw die aan haar in rekening wordt gebracht verhalen op het Btw-compensatiefonds.

9. Aanbestedingen

Dit loopt extern.

10. **Participatie tot heden**

Er is een Zuid-Limburgse werkgroep met gemeenten, Visit Zuid-Limburg, Maastricht Marketing en provincie die deze ambitie onderschrijft. Ook is met afdeling ruimte en sport gesproken.

11. **Voorstel**

1. In te stemmen met deelname aan het project knopen lopen met voorbehoud van deelname van alle Zuid-Limburgse gemeenten.
2. De kosten evenredig te verdelen over de BenO beleidsvelden die stimulering van wandelen actief ondersteunen (Ruimte, Economie & Cultuur en Maastricht Sport).

12. **Uitvoering, evaluatie en vervolg**

Vooralsnog wordt eerst gezocht naar draagvlak en financiën. Een concrete (meerjaren) planning kan dan voor heel Zuid-Limburg opgezet worden.